

Dokument Końcowy Sesji Studenckiej I Kongresu Polskich Towarzystw Naukowych na Obczyźnie

Propozycje zmian:

Przed studiami:

- rozpoznanie rynku pracy w krajach, z których pochodzą respondenci, pozwoliłoby przyznawać miejsca na wydziałach dających większe szansę na powrót absolwentów (np. nadprodukcja polonistów i pedagogów do nieistniejących szkół polskich skłania do pozostania w Polsce);
- informowanie kandydatów na studia w krajach pochodzenia o perspektywach po studiach w RP oraz o wymaganych dokumentach niezbędnych do legalizacji pobytu, ubezpieczeń zdrowotnych itd.
- Powołanie Komisji Międzyresortowej, która uporządkuje sprawy związane ze studiowaniem;

W trakcie studiów:

- ułatwienia w legalizacji pobytu w Polsce (redukcja lub likwidacja kosztów wyrobienia i przedłużania Kart Pobytu);
- ułatwienia dla studentów polskiego pochodzenia w dostępie do polskiego rynku pracy (zmiana przepisów regulujących okres pracy z wakacyjnego na całorocznych w niepełnym wymiarze godzin, jak np. jest to rozwiązane w Niemczech i Wielkiej Brytanii);
- dla zdobycia doświadczenia zawodowego możliwość odbywania stażów i praktyk (uznanie przepisów o wolontariacie wobec studentów ze Wschodu oraz zatrudnienia na umowę o pracę i umowę o dzieło)
- zwiększenie dostępności stypendium na studia magisterskie po licencjatach (licencjat po powrocie do kraju pochodzenia daje minimalne szanse na znalezienie zatrudnienia)
- jednakowe prawa z obywatelami RP w dostępie do świadczeń na Uczelniach (możliwość ubiegania się o stypendia motywacyjne, stypendia socjalne i ewentualne dofinansowanie opłat za akademik)
- wzbogacenie programów nauczania w Studiach Języka Polskiego o zajęcia wprowadzające do organizacji, techniki i pracy urzędów obsługujących później studentów (informacja uczelniana socjalna, zasady działania struktur państwowych)
- niewielkie zmiany w zasadach przydzielania miejsc w akademikach, jak i na „roku zerowym”, czy zmniejszenie liczby studentów ze Wschodu w grupach ćwiczeniowych zaowocowałyby większą otwartością wśród studentów z Białorusi i Ukrainy na studentów z Polski, brak byłoby wtedy warunków do powstawania swoistego „getta” studentów ze Wschodu i pozwoliłoby uniknąć w dużej mierze szyskan społeczności akademickiej, jak i traumatycznych przeżyć związanych z redefinicją tożsamości;
- uznanie studentów ze Wschodu za Polaków czy choćby osoby polskiego pochodzenia przez urzędników pozwoliłoby uniknąć smutnego poczucia bycia „Polakiem II kategorii”;

Po studiach:

- stworzenie programu wsparcia dla powracających absolwentów;

- doprowadzenie w ramach rozmów rządowych do pełnej uznawalności dyplomów polskich uczelni (na wszystkich stopniach nauczania wyższego — w tym i licencjat) na terenie krajów, z których pochodzą absolwenci, miałooby niewątpliwie bardzo korzystny wpływ na powroty absolwentów;
- zezwolenie na dodatkowe stypendium specjalizacyjne dla lekarzy w kraju pochodzenia (np. na Litwie jest ono płatne).